

Inbreng voor Rondetafelgesprek over windenergie op zee Hollandse Kust

Stabiliteit en voorspelbaarheid zijn cruciaal voor windenergie op zee tegen laagste kosten

Nederland heeft de afgelopen jaren een uitgebalanceerd systeem ontwikkeld voor windenergie op zee. Op basis van het Energieakkoord, ook profiterend van de lessen uit onze buurlanden, is een beleid ontwikkeld dat helder en duidelijk is. Binnen randvoorwaarden geeft het ontwikkelaars van windparken zoveel mogelijk flexibiliteit. Het systeem is de afgelopen jaren stap voor stap ontwikkeld, maar steeds was daarbij het totaalplan duidelijk: vijf opeenvolgende tenders van 700 MW. Deze duidelijkheid en voorspelbaarheid maakten het systeem aantrekkelijk voor investeerders. Het stond ook aan de basis een nieuw record wat betreft de kostprijsreductie van windenergie op zee. Nederland heeft met deze aanpak gebroken met het wispelturige beleid voor duurzame energie in de afgelopen decennia.

Voor verdere kostenreductie vasthouden aan de succesvolle aanpak en geplande uitrol

Om de doelstelling van 4500 MW windenergie op zee in 2023 te halen en de kostenreductie door te zetten, is het van groot belang om vast te houden aan de succesvolle aanpak en het geplande ritme van de uitrol. Als de plannen op belangrijke punten gewijzigd worden of er vertraging ontstaat, creëert dat voor ontwikkelaars onzekerheid en vragen over de volgende stappen. Onzekerheid leidt er mogelijk toe dat minder partijen zullen deelnemen aan de tenders. De uitwerking van het huidige systeem en het uitrolplan heeft drie jaar geduurd. Onduidelijkheid over de uitrol kan als een risico gezien worden en meer risico leidt typisch tot hogere prijzen.

Ons advies is daarom om vast te houden aan het geplande ritme van vijf opeenvolgende tenders van 700 MW. De volgende tenders zijn gepland voor september 2017, 2018 en 2019. Voor een goede tender in dit systeem is het belangrijk dat (1) de zogenaamde kavelbesluiten vooraf onherroepelijk zijn en dat (2) al het onderzoek naar de locatie (bodem, windsnelheid etc.) - uitgevoerd in opdracht van de overheid - geruime tijd van tevoren afgerond is.

Het voorbereiden van een bieding voor een windpark op zee van deze omvang vergt voor een ontwikkelaar een gedegen voorbereiding. Daar is ongeveer een jaar voor nodig.

Locatiekeuze niet aan ons; in algemene zin is windenergie op zee dicht bij de kust goedkoper

In het Nederlandse systeem is de keuze van locaties voor windenergie op zee aan de overheid en niet aan ontwikkelaars.

Wellicht kan een aantal observaties - op grond van onze ervaring als marktleider in het bouwen en beheren van windparken op zee - wel behulpzaam zijn bij uw afweging.

- In algemene zin geldt dat windparken dicht bij de kust goedkoper zijn dan verder weg. De kabel van het transformatorstation naar de kust is korter en de afstand die technici gedurende de hele levensduur van het windpark moeten afleggen voor het onderhoud is ook korter.
- Bij veel grotere afstand tot de kust wordt daarnaast het stroomverlies tijdens het transport van wisselstroom groter. Er is halverwege een compensatiestation nodig of er moet gebruik gemaakt worden van (duurdere) gelijkstroomtechnieken.

De geplande windparken van 700 MW hebben de juiste schaal voor lage kosten

Bij windenergie op zee leveren grotere parken schaalvoordelen en daardoor lagere kosten per geproduceerde kilowattuur. Dat was ook de reden voor DONG Energy om een gecombineerde bieding uit te brengen op de windparken Borssele 1 en 2 en het te gaan ontwikkelen als één windpark van 700 MW. Er zit echter een grens aan dat schaaffect. Onze inschatting is dat windparken groter dan 1000-1500 MW geen extra schaaffecten binnen het windpark meer opleveren. Wel bestaat het risico dat een 'opgevoerde' schaalgrootte investeerders afschrikt en daarmee de concurrentie beperkt, wat onvermijdelijk effecten op de prijs zal hebben.

Verdere kostenreductie zal gedreven worden door duidelijkheid over volume in de markt

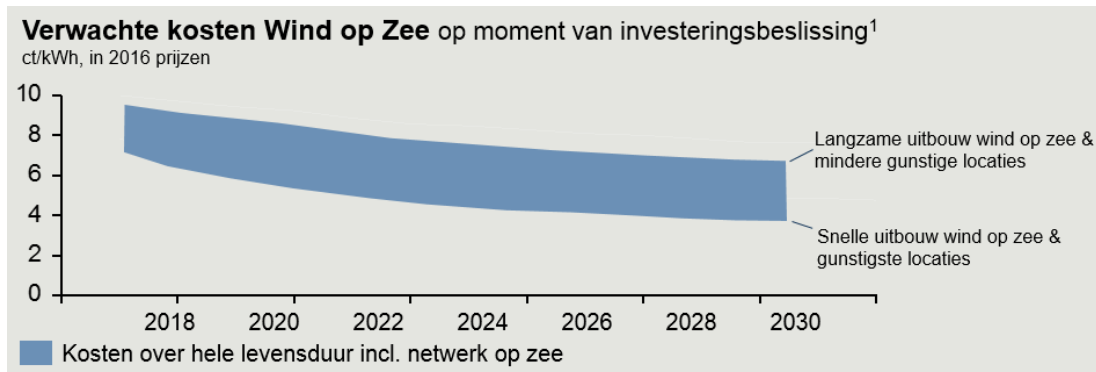
Verdere kostenreductie van windenergie op zee zal in onze ogen niet gedreven worden door nog grotere tenders, maar door het volume in de markt.

Duidelijkheid over de verdere internationale uitbouw van windenergie op zee maakt het voor de sector en toeleveranciers mogelijk om te investeren in verdergaande innovatie en industrialisatie. Als er zekerheid is over volume in de markt, kunnen leveranciers van windturbines investeren in de volgende generatie windturbines (zie bijvoorbeeld de fabrieken voor windturbinebladen in Engeland), kunnen bouwers van funderingen nieuwe fabrieken bouwen (zoals de nieuwe fabriek van de Nederlandse fabrikant Sif op de Maasvlakte) en kunnen reders investeren in nieuwe installatieschepen.

Met duidelijkheid over de uitbouw wind op zee kan Nederland bijdragen aan verdere kostenreductie

Voor de volgende stappen in de kostenreductie is het vooral van belang dat er internationaal goed zicht is op de hoeveelheid windenergie die ontwikkeld zal worden en wanneer tenders zullen plaatsvinden. Dat is schematisch geïllustreerd in de onderstaande figuur. Als er internationaal sterke ontwikkeling is van de hoeveelheid windenergie op zee, zullen de kosten relatief snel dalen (onderkant van de geschetste prijsontwikkeling). Daarentegen zullen de kosten langzamer dalen, als er minder windenergie op zee wordt bijgebouwd.

Nederland kan een bijdrage leveren aan deze verdere kostenreductie door duidelijkheid te bieden over de plannen op het Nederlandse deel van de Noordzee: tot 2020 vasthouden aan de geplande uitrol met vijf tenders van 700 MW en daarnaast zo spoedig mogelijk duidelijkheid geven over de ambitie voor 2030.

1: Projectie van de kostenreductie van windenergie op zee op basis van openbare bronnen en aanname van 14% kostenreductie bij verdubbeling van de geïnstalleerde capaciteit door leereffecten. Marktvolume gebaseerd op Bloomberg New Energy Finance 'base case' voor hele wereld exclusief China.